

De Wegh der Weegen: van Amersfoort naar Utrecht

Veel Amersfoorters kennen deze route vast wel. Eerst over de Utrechtseweg, dan na het Ponlijntje de berg op, klimmen naar de 44 meter boven N.A.P. Dat is echt ploeteren op de fiets! Bijna boven langs het Monument voor de Wereldvrede dat een beetje verstopt aan de linkerkant tussen de bomen staat. Vroeger stond het rechts in een tuin, een nieuwe bewoner heeft het na 1953 aan de andere kant van de weg laten zetten. Dan voorbij de prehistorische grafheuvel, de oude watertoren en de Galgenberg, waar een van de zeven bomen volgens een oud volksverhaal nooit meer wilde groeien, omdat er een onschuldige was opgehangen. Hier begon ooit de 'Wegh der Weegen', die nu na de Stichtse Rotonde als een lange rechte weg langs Zon en Schild richting Soest en daarna verder naar Utrecht voert.

Amersfoort was rond 1650 een rijke stad. Het einde van de Tachtigjarige Oorlog kwam in zicht en de verwachting was dat dit goed zou uitpakken voor de economie. Een veel betere én veiliger verbinding met Utrecht was de wens van de stad en de Staten van Utrecht. De ontwerper werd de Amersfoorter Jacob van Campen, ook bekend van het Paleis op de Dam. Het werd een weg van zestig meter breed. Dat was nog nooit vertoond! Pas toen de eerste autosnelwegen werden aangelegd in de twintigste eeuw, werd deze breedte weer gehaald. Uniek was ook de samenwerking tussen (rijke) burgers en de overheid. Zo werden langs de weg gratis grote stukken grond uitgegeven. De nieuwe eigenaren moesten wel de weg aanleggen, onderhouden én op hun deel een buitenplaats bouwen.

Historische achtergrond

Betrokkenheid van burgers is er nog steeds. Hans Voorberg, voorzitter van de stichting Wegh der Weegen: "Ik raakte geboeid na het lezen van het boek 'De ontwikkeling van de Amersfoortseweg 1647 – 2010'. Wat een historische achtergrond heeft die weg! Een weg die zelfs model gestaan heeft voor andere wegen, zoals de Zeestraat van Den Haag naar Scheveningen of Unter den Linden in Berlijn. Voor ons als stichting een bijna onuitputtelijke bron voor allerlei activiteiten, van het uitgeven van fietsroutes tot het ontwikkelen van lesmateriaal voor het voortgezet onderwijs. We willen de weg een grotere bekendheid geven. Er valt ook nu nog veel te herkennen en we hopen dat mensen er daardoor nog meer van gaan genieten."

Website

Heel veel informatie is te vinden op www.weghderwegen.nl. Dus, bezoek die website, klik door op de handige kaart, stap op de fiets, ploeter de berg op en verbaas u over de rijke historie en de fraaie omgeving. Een fietsroute met veel informatie is ook verkrijgbaar bij VVV en boekhandel. Ik wens u veel (fiets)plezier.

Huub Stokman

De oude watertoren (foto Renske Pruijt)